

กระทรวงศึกษาธิการ

นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้านEQ

โดยใช้ **STEP Y MODEL**

ประจำปี พ.ศ.2569

นายกรกช วัฒนวิริยะ

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ขี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การนำเสนอผลงาน “นวัตกรรมทางการศึกษา”

๑) ชื่อนวัตกรรม “นวัตกรรมบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL”

๒) ชื่อผู้สร้าง ชื่อ นายกรกช นามสกุล วัฒนวิริยะ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่จิ

โรงเรียนบ้านแม่จิ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

อำเภอ ไชยปราการ จังหวัด เชียงใหม่ โทร. ๐๙๘-๙๖๘๑๖๖๔ E-mail address watwiriya.sp@gmail.com

๓) แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

☐ แสวงหานวัตกรรม/แบบอย่างที่ดีจากแหล่งต่างๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือ ทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่ (พัฒนา, ปรับปรุงนวัตกรรมเดิมจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว)

✓ สร้าง/พัฒนานวัตกรรมขึ้นใหม่

☐ ต่อยอด พัฒนานวัตกรรมเดิมของตนเองที่เคยทำไว้แล้ว

๔) นวัตกรรม ๖ ด้าน (เลือกเพียง ๑ ด้าน)

☐ ๑. นวัตกรรมพัฒนาทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน ตลาดงาน และ Soft Power (Soft Power)

☐ ๒. นวัตกรรมด้านการแนะแนวทางสำหรับผู้เรียน (Coaching)

✓ ๓. นวัตกรรมนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง และเสริมความสามารถด้าน Soft skill ควบคู่กับการพัฒนา (Stem Education)

☐ ๔. นวัตกรรมด้านการแก้ปัญหาสุขภาพ ๔ มิติ (สุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพสังคม และสุขภาพปัญญา)(สุขภาพ ๔ มิติ)

☐ ๕. นวัตกรรมด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

☐ ๖. นวัตกรรมปฐมวัย

ก

คำนำ

นวัตกรรมการบริหารการเรียนรู้ เรื่อง “นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL” ประจำปี ๒๕๖๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อสะท้อน นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง และเสริมสร้างความสามารถด้าน Soft skills การบริหารจัดการและแนวทางการดำเนินงานเชิงระบบที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้เรียนอย่างยั่งยืน

ความสำเร็จของนวัตกรรมการฉบับนี้ เกิดจากพลังความร่วมมือและกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะครู บุคลากรทางการศึกษา และภาคีเครือข่ายของโรงเรียนบ้านแม่จิ ที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนและพัฒนาจนเกิด ผลสัมฤทธิ์เป็นที่ประจักษ์ สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีความแข็งแกร่งทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา จนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครอง ชุมชนตำบลศรีดงเย็น และหน่วยงานต้นสังกัด

ขอขอบพระคุณคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่จิทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานนวัตกรรมการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา และเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์สังคมที่ปลอดภัยและยั่งยืนสืบไป

นายกรกช วัฒนวิริยะ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่จิ

ข

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทคัดย่อ	ค
บทที่ ๑ บทนำ	๗
๑. ความเป็นมาและความสำคัญของผลงานนวัตกรรมที่นำเสนอ.....	๗
๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน	๗
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๒๐
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๒๓
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๒๗
บรรณานุกรม.....	๓๑
ภาคผนวก	๓๓
- ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน	
- ผลงาน/รางวัลที่ได้รับ	
- กิจกรรมที่สำเร็จ	

ค

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

(๑) บริหารจัดการเรียนรู้และส่งเสริมภูมิคุ้มกันและความสามารถด้านอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ โรงเรียนบ้านแม่ขี โดยใช้ STEP Y MODEL

(๒) พัฒนาทักษะชีวิตเชื่อมโยงสู่ทักษะอาชีพ (Integrative Career Skills) ผ่านกระบวนการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ขี ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ จำนวน ๑๗๗ คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๔ คน และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

(๑) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ๕ ด้าน

(๒) แบบสังเกตพฤติกรรมภูมิคุ้มกันและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

(๓) แบบประเมินทักษะสัมมาอาชีพ ๔ ฐานกิจกรรม

(๔) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(๕) แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนชั้น ป.๑-๖ ทั้ง ๕ ด้านมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๕๘, S.D. = ๐.๔๒) นักเรียนมีทักษะการควบคุมอารมณ์มีทัศนคติเชิงบวกและสามารถสร้างภูมิคุ้มกันในการปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยงได้อย่างเข้มแข็ง

๒. ผลการสังเกตพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่านักเรียนพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๑, S.D. = ๐.๔๐) โดยประเด็นการปฏิเสธปัจจัยเสี่ยงและสารเสพติดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๗๐)

๓. ผลการดำเนินกิจกรรมสัมมาอาชีพ ๔ ฐาน (เกษตรอินทรีย์, เลี้ยงไก่เนื้อ, อาหารคาว-หวาน, ประดิษฐ์ใบตอง) พบว่า นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจริงและทักษะชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๒, S.D. = ๐.๓๘) ส่งผลให้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๐๘

๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ๑.ด้านบริหารจัดการ มีกระบวนการนิเทศเชิงกัลยาณมิตรและเปลี่ยนเป้าหมายจากการแก้ไขปัญหาเป็นการสร้างเกราะป้องกันเชิงรุก

ทำให้เกิดโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนในรูปแบบ “ทีมนำ ทีมทำ และทีมประสาน” ๒. ด้านการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ผู้ปกครองสังเกตว่า บุตรหลานมีความรับผิดชอบมากขึ้น ใช้เวลาว่างในวันหยุดปลูกผักและออมเงิน มีสัมมาคารวะต่อผู้นำชุมชน ๓. ความพึงพอใจภาพรวมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด และโรงเรียนได้รับการรับรองประกันคุณภาพภายนอกจาก สมศ. (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕) พร้อมรางวัลสถานศึกษาสีขาว เสนา ป.ป.ส. ระดับเพชร ประจำปี ๒๕๖๕

๕. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินระดับชาติ พบว่า

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระฯ (ระดับดีขึ้นไป / เกเรด ๓ ขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๘ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)
- ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๖๑.๐๑, ระดับดีร้อยละ ๒๘.๒๕, ระดับผ่าน ร้อยละ ๑๐.๗๔ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)
- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๕๓.๑๐, ระดับดี ร้อยละ ๓๘.๔๑, ระดับผ่าน ร้อยละ ๘.๔๙ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)
- ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (NT) ชั้น ป.๓ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๗๕ (สูงกว่าระดับประเทศ)
- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ป.๖ คะแนนเฉลี่ยรวม ๔ กลุ่มสาระฯ เท่ากับ ๔๐.๑๐ (สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ)

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โรงเรียนบ้านแม่ขี้ด้วยตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจึงมุ่งมั่นขับเคลื่อนนโยบายความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการสร้างสรรคนวัตกรรม “นวัตกรรมบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL” นวัตกรรมดังกล่าวเน้นการจัดกิจกรรมเชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้สมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็น “คนดี คนเก่ง และมีความสุข” โดยส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งยังได้น้อมนำหลักทรงงานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มาเป็นแกนหลักในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Understanding, Accessibility, Development) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและสงบสุข พร้อมเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าในการพัฒนาประเทศชาติสืบไป

ข้าพเจ้าจึงได้สร้าง นวัตกรรม “นวัตกรรมบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL” ขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้รับการพัฒนาด้านความรู้ พัฒนาทักษะชีวิตที่ดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินงาน

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริหารจัดการเรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกันและความสามารถด้านอารมณ์ (EQ) ให้แก่นักเรียน
๒. เพื่อสร้างทักษะชีวิตสู่ทักษะอาชีพแก่นักเรียน (Integrative Career Skills)

๒.๒ เป้าหมาย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ มีความรู้ ภูมิคุ้มกันสร้างให้นักเรียนมีทักษะด้านอารมณ์ (EQ) ผ่านนวัตกรรมบริหารการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL อย่างมีประสิทธิภาพและครบถ้วน

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

นักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ขี้ได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสร้างสรรค์เชิงบวกมีทักษะด้านอารมณ์ (EQ) เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งผลให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง สามารถรู้เท่าทันและป้องกันตนเองได้

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยและพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัย ดังนี้

๑. แนวคิดและนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และสถานศึกษาปลอดภัย
๒. หลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ทฤษฎีความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient EQ) และทักษะชีวิต (Life Skills)
๔. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๕. การออกแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนา

๑. แนวคิดและนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และสถานศึกษาปลอดภัย

๑.๑ สภาพปัญหาก่อนการพัฒนา

โรงเรียนบ้านแม่ขี เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระบบขั้นพื้นฐาน โดยมีบริบททางประชากรศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่และปะหล่อง จากการติดตามพฤติกรรมผู้เรียนพบว่า กลุ่มเยาวชนมักได้รับอิทธิพลทางค่านิยมจากการเลียนแบบพฤติกรรมรุ่นพี่และการชักชวนของกลุ่มเพื่อน อาทิ และความสัมพันธ์เชิงชู้สาวในวัยเรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้ที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงเช่น การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการสูบบุหรี่

นอกจากนี้ บริบททางครอบครัวยังเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อปัญหา เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับญาติหรือผู้อุปการะ ในขณะที่ผู้ปกครองต้องเดินทางไปประกอบอาชีพต่างจังหวัด ส่งผลให้ขาดการดูแลเอาใจใส่ที่ใกล้ชิด จนนำไปสู่ปัญหาด้านการเรียนผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งเป็นสาเหตุอัตราการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

ด้วยตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าว โรงเรียนบ้านแม่ขีจึงได้ดำเนินการประชุมวางแผนเพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรม ตามนโยบายการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning และสถานศึกษาปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยั่งยืน

๑.๒ แนวคิดและนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

Active Learning มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ เพราะไม่ได้มุ่งเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ แต่ยังส่งเสริมทักษะการคิด การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน การแก้ปัญหา และทักษะชีวิต แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปีของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ กำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้เชิงรุกและใช้การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยระบุ Active Learning ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิด สร้างความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน รวมทั้งเชื่อมโยงกับการเรียนรู้รายบุคคล จึงกล่าวได้ว่า Active Learning เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนกระบวนทัศน์จาก “ครูเป็นผู้สอน – นักเรียนเป็นผู้รับ” ไปสู่ “ครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ – นักเรียนเป็นผู้ลงมือสร้างการเรียนรู้” ซึ่งเหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถด้าน EQ เพราะกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น เผชิญสถานการณ์จำลอง แก้ปัญหา และสะท้อนความรู้สึก จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกการรู้จักตนเอง การควบคุมอารมณ์ การเข้าใจผู้อื่นและการสร้างความสัมพันธ์

๑.๒ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับการพัฒนา EQ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะชีวิต ได้แก่

๑) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน Problem-Based Learning PBL ให้นักเรียนเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ใกล้เคียง แล้วร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ เสนอทางเลือก และตัดสินใจ ส่งเสริม EQ การควบคุมอารมณ์ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา

๒) การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-Based Learning ให้นักเรียนเรียนรู้จากกิจกรรม เกม บทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลองส่งเสริม EQ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน

๓) การเรียนรู้แบบร่วมมือ Cooperative Learning ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีการแบ่งบทบาท รับผิดชอบร่วมกัน และช่วยเหลือกัน ส่งเสริม EQ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความเห็นอกเห็นใจ และการจัดการความขัดแย้ง

๔) การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เชื่อมโยงบทเรียนกับปัญหาในชีวิตประจำวัน เช่น การกลั่นแกล้ง การใช้สื่อออนไลน์ ความขัดแย้งกับเพื่อน หรือการจัดการความเครียด ส่งเสริม EQ และภูมิคุ้มกันผู้เรียนฝึกคิดก่อนตัดสินใจและเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสม

๑.๓ สถานศึกษาปลอดภัย

“สถานศึกษาปลอดภัย” ไม่ควรจำกัดความหมายเพียงความปลอดภัยของอาคารสถานที่ แต่ควรครอบคลุม ความปลอดภัยทางกายภาพ จิตใจ สังคม และโลกดิจิทัล

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมและป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยมีการดำเนินมาตรการเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กระทรวงศึกษาธิการได้ขับเคลื่อนแนวคิด “โรงเรียนปลอดภัย อุ๋นใจในพื้นที่สร้างสรรค์” และระบบ SAFE SCHOOL โดยให้ความสำคัญกับภัยยาเสพติด สุขภาพจิต ภัยออนไลน์ และอาชญากรรมไซเบอร์ ดังนั้น แนวคิดสถานศึกษาปลอดภัยในการวิจัยนี้สามารถกำหนดเป็น ๔ มิติ ได้แก่

มิติ	ประเด็น
๑. กายภาพ	อาคาร สถานที่ อุบัติเหตุ สิ่งแวดล้อม
๒. จิตใจ	สุขภาพจิต ความเครียด ความวิตกกังวล
๓. สังคม	การกลั่นแกล้ง ความรุนแรง ความสัมพันธ์
๔. ดิจิทัล	การหลอกลวง ข่วปลอม การใช้สื่ออย่างปลอดภัย

สรุปจุดเชื่อมโยงกับ EQ คือ นักเรียนที่มีทักษะการเข้าใจและควบคุมอารมณ์ รวมถึงทักษะการตัดสินใจและการแก้ปัญหา ย่อมมีโอกาสรับมือกับสถานการณ์เสี่ยงได้เหมาะสมมากขึ้น

๒. หลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ หลักการ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

หลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สามารถนำมาใช้เป็นหลักคิดในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ ก่อนที่จะพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารและครูต้องเข้าใจบริบท ปัญหา ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนก่อน จากนั้นจึงสร้างความสัมพันธ์และเข้าถึงผู้เรียน แล้วออกแบบการพัฒนาที่เหมาะสม

๒.๒ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงาน กปร. อธิบายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นการดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้เงื่อนไขของ ความรู้และคุณธรรมสามารถสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้

๓ หลักการ

1. พอประมาณ
2. มีเหตุผล
3. มีภูมิคุ้มกันที่ดี

๒ เงื่อนไข

1. ความรู้
2. คุณธรรม

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนานักเรียนสามารถเชื่อมโยงกับ EQ ได้โดยตรง เช่น ด้านคุณธรรม (เคารพผู้อื่น รับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ)

สรุป “ภูมิคุ้มกัน” หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการรับรู้ความเสี่ยง คติวิเคราะห์ ควบคุมตนเอง ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๓. ทฤษฎีความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient EQ) และทักษะชีวิต (Life Skills)

๓.๑ Mayer และ Salovey (๑๙๙๗) เสนอแนวคิด Emotional Intelligence ว่าเป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้และใช้อารมณ์อย่างเหมาะสม รวมถึงการเข้าใจและจัดการอารมณ์ สามารถสรุปเป็น ๔ ความสามารถหลัก ได้แก่

๑. การรับรู้อารมณ์สามารถรับรู้และจำแนกอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้
๒. การใช้อารมณ์เพื่อเอื้อต่อการคิดสามารถใช้อารมณ์เป็นข้อมูลประกอบการคิดและการตัดสินใจ
๓. การเข้าใจอารมณ์เข้าใจสาเหตุ ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์
๔. การจัดการอารมณ์สามารถควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเองและช่วยจัดการอารมณ์ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น

๓.๒ ทักษะชีวิต (Life Skills)

องค์การอนามัยโลก (WHO) ให้ความสำคัญกับ Life Skills Education ในเด็กและวัยรุ่น โดยเผยแพร่แนวทาง Life Skills Education for Children and Adolescents in Schools ตั้งแต่ปี ๑๙๙๗ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาทักษะชีวิตในโรงเรียน

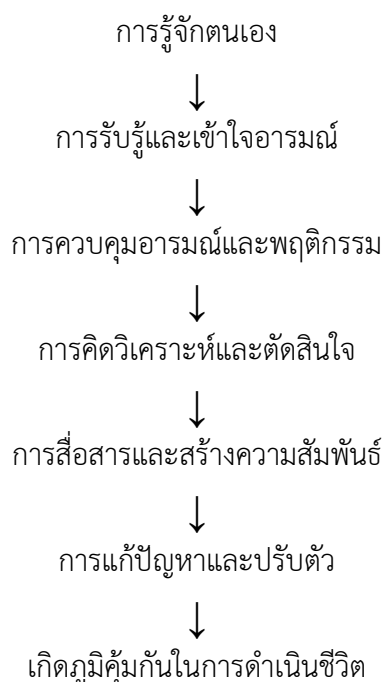
ทักษะชีวิตหมายถึงความสามารถทางด้านจิตใจ สังคม อารมณ์ และการคิดที่ช่วยให้บุคคลสามารถรับมือกับความต้องการและความท้าทายในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

สำหรับการวิจัยนี้ สามารถกำหนดทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับ EQ ได้อย่างน้อย ๕ ด้าน ได้แก่

1. การตระหนักรู้ในตนเอง
2. การควบคุมและจัดการอารมณ์
3. การคิดวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ
4. การตัดสินใจและการแก้ปัญหา
5. การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ

สรุป Life Skills Education ทักษะชีวิต คือ การมีความเกี่ยวข้องกับการกำกับตนเอง การตัดสินใจ การสร้างความสัมพันธ์ การสื่อสาร และการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิต

๓.๓ ความสัมพันธ์ระหว่าง EQ กับทักษะชีวิตสามารถอธิบายความสัมพันธ์ ดังนี้

สรุป แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับงานทบทวนด้าน Life Skills ที่พบว่าการพัฒนาทักษะชีวิตในโรงเรียนมุ่งให้ผู้เรียนสามารถกำกับตนเอง ตัดสินใจอย่างเหมาะสม และสร้างความสัมพันธ์ที่สนับสนุนการดำเนินชีวิตที่ดี

๓.๔ โครงการรักถิ่นฐาน ผูกพันบ้านเกิด สพป.เชียงใหม่ เขต ๓

โครงการ "รักถิ่นฐาน ผูกพันบ้านเกิด" ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ (สพป.เชียงใหม่ เขต ๓) เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สร้างรายได้ และปลูกฝังให้ผู้เรียนรักและภูมิใจในชุมชนของตนเอง มีแนวคิดและเป้าหมายหลัก คือ

๑. เชื่อมโยงชุมชนกับโรงเรียน: นำวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ (บ้าน = โรงเรียน)

๒. พัฒนาทักษะอาชีพ: ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานด้านอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

๓. สร้างรายได้และความยั่งยืน: ต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมที่สร้างมูลค่าและรายได้ให้แก่ผู้เรียนและชุมชน

สรุป รักถิ่นฐาน ผูกพันบ้านเกิดเป็นการจัดการศึกษาบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น พัฒนาทักษะอาชีพ สร้างรายได้และปลูกฝังให้ผู้เรียนรัก มีความภูมิใจในชุมชนของตนเอง

๔. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยของ ดวงเดือน แสงแพรว และสกล (ม.ป.ป) วิเคราะห์ผลของ Active Learning ต่อทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ของนักศึกษาวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่ารูปแบบ Active Learning ที่แตกต่างกันให้ผลต่อการประเมินทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และพบความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้กับการได้รับทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ผลการศึกษาดังกล่าวสนับสนุนแนวคิดว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม สามารถสนับสนุนการพัฒนาทักษะที่มากกว่าความรู้ด้านเนื้อหา

MacCann และคณะ (๒๐๒๐) ทำการวิเคราะห์ห่อถักเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง EQ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผู้เข้าร่วมจำนวนมาก พบว่า EQ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการเข้าใจและจัดการอารมณ์มีบทบาทสำคัญ

Sánchez-Álvarez และคณะ (๒๐๒๐) วิเคราะห์ห่อถักเฉพาะบริบทระดับมัธยมศึกษา พบว่า EQ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยงานที่วัด EQ ในลักษณะ “ความสามารถ” มีความสัมพันธ์สูงกว่าวิธีการวัดแบบการประเมินตนเอง

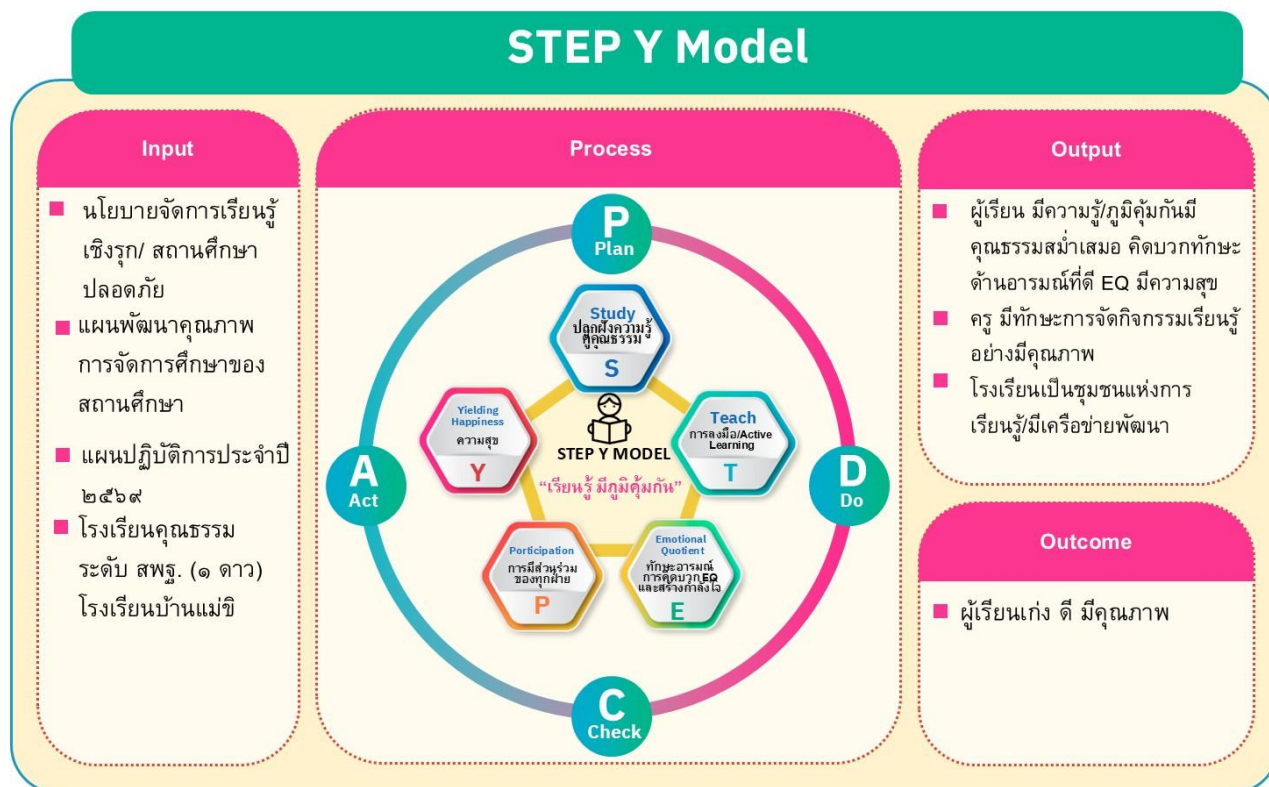
Kirchhoff และ Keller (๒๐๒๑) ทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับ Life Skills Education ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ พบว่าทักษะชีวิตมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนรับมือกับความต้องการในชีวิตประจำวัน ผ่านการกำกับตนเอง การตัดสินใจ การสร้างความสัมพันธ์ และการจัดการกับสถานการณ์ทางสังคม

ขณะที่ Hvalby, Guldbrandsen และ Fandrem (๒๐๒๔) ทำ systematic scoping review งานวิจัยด้าน Life Skills ในการศึกษาภาคบังคับ โดยศึกษางานวิจัยระหว่างปี ๒๐๑๓-๒๐๒๓ และพบว่า ทักษะชีวิตเป็นแนวคิดที่มีความหลากหลายและครอบคลุมทั้งด้านอารมณ์ สังคม พฤติกรรม และการคิด

สรุป การพัฒนานักเรียนให้มี “ภูมิคุ้มกัน” ไม่ควรพิจารณาเฉพาะความรู้ แต่ควรพัฒนาความสามารถในการจัดการอารมณ์ การตัดสินใจ การสื่อสาร และการปรับตัวร่วมด้วย

๕. การออกแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนา

โรงเรียนบ้านแม่ขี ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ได้ดำเนินการขับเคลื่อน นวัตกรรมหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ภายใต้ชื่อ “นวัตกรรมบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL” เพื่อเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

แผนภาพแสดง STEP Y MODEL ภายใต้กระบวนการ PDCA

๕.๑ ขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนา

๑. ขั้นการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษา (Plan P)

๑.๑ การกำหนดนโยบายการดำเนินงานส่งเสริมสัมมาชีพเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน

สถานศึกษากำหนดนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในการส่งเสริมสัมมาชีพให้แก่ผู้เรียน เพื่อปลูกฝังการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุดผ่านการฝึกประสบการณ์ทักษะอาชีพในระหว่างเรียน มุ่งเน้นการสร้าง ความตระหนักให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ มีระเบียบวินัยในการทำงาน และมีเจตคติที่เชิงบวกต่อการประกอบอาชีพสุจริต เพื่อเป็นรากฐานในการสร้างรายได้และเสริมสร้างศักยภาพการพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในอนาคต โดยมีกลไกการดำเนินงานเชิงระบบ ดังนี้

๑.๑.๑ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนา

โรงเรียนบ้านแม่ขี้ได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมสัมมาชีพที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ภายใต้แนวคิด “รักถิ่นฐาน ผูกพันบ้านเกิด สานฝันปั้นอาชีพ” ดัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓, ๒๕๖๗) โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพที่สามารถนำไปปรับใช้ในครอบครัวและท้องถิ่น ซึ่งได้บูรณาการนโยบายดังกล่าวไว้ในแผนงานกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

๑.๑.๒ การวางแผนกลยุทธ์ตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

โรงเรียนได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยมีการทบทวนและบรรจุกิจกรรมระบบส่งเสริมทักษะอาชีพไว้ใน กลยุทธ์ที่ ๓ ว่าด้วยการเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรฐานที่ ๓ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง

๑.๑.๓ การขับเคลื่อนผ่านแผนปฏิบัติการประจำปี

สถานศึกษาได้ดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ ภายใต้บูรณาการโครงการเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่หลากหลาย อาทิ กิจกรรมปลูกพืชผักสวนครัว กิจกรรมการเลี้ยงไก่เนื้อ กิจกรรมการทำอาหารคาว-หวาน และกิจกรรมงานประดิษฐ์จากใบตอง โดยจัดสรรกิจกรรมให้เหมาะสมตามระดับชั้นของผู้เรียน

๑.๑.๔ การบริหารจัดการองค์กรและภาคีเครือข่าย

โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในรูปแบบการทำงานเชิงระบบ ประกอบด้วย ทีมนำ (ฝ่ายบริหาร) ทีมทำ (คณะครูผู้รับผิดชอบและครูประจำชั้น) และ ทีมประสาน (ภาคีเครือข่ายและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) โดยมีการประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ได้บูรณาการกิจกรรมส่งเสริมสัมมาชีพเข้ากับกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อให้ครูประจำชั้นนำผู้เรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจและบริบทของแต่ละชั้นเรียน

๑.๑.๕ การสร้างภูมิคุ้มกันและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

สถานศึกษาได้บูรณาการการส่งเสริมสัมมาชีพเข้ากับ โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นทางเลือกในการสร้างคุณค่าให้แก่ตนเองและเป็นเกราะป้องกันไม่ให้ผู้เรียนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและปัจจัยเสี่ยงทุกรูปแบบ

๑.๒ ระบบสารสนเทศและการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา

๑.๒.๑ การติดตามประเมินผลและพัฒนาระบบสารสนเทศ

โรงเรียนบ้านแม่ขี้ได้กำหนดระเบียบการรายงานผลการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อสิ้นปีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา สถานศึกษาได้รวบรวมข้อมูลสารสนเทศจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพ อาทิ การปลูกผักสวนครัวปลอดภัย การเลี้ยงไก่เนื้อ การประกอบอาหาร

คาว-หวาน งานประดิษฐ์จากใบตอง และโครงการจิตอาสาพัฒนาอาชีพ เพื่อนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำมาเป็นฐานข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาแผนงานในปีการศึกษาถัดไปให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๒.๒ การวิเคราะห์สภาพบริบทและปัจจัยแวดล้อม

สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาและบริบทแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกอย่างรอบด้าน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดกรอบทิศทางและแนวทางการจัดกิจกรรม ส่งเสริมทักษะชีวิตและทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและตรงตามความต้องการของชุมชน

๑.๒.๓ การบริหารจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ

โรงเรียนมีการบริหารงานที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ เข้ากับ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ทั้งนี้ได้มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมสัมมาชีพและกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยจัดโครงสร้างการทำงานในรูปแบบ “ทีมนำ ทีมทำ และทีมสนับสนุน” เพื่อให้เกิดการ ประสานงานที่มีเอกภาพและมีความชัดเจนในทางปฏิบัติ

๑.๒.๔ รูปแบบการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา

สถานศึกษาได้พัฒนารูปแบบการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและบริบทเฉพาะของโรงเรียนบ้านแม่ขี โดยกำหนดแนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เพื่อ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตที่เข้มแข็ง เป็นเกราะป้องกันจากปัจจัยเสี่ยงและสร้างความปลอดภัยที่ยั่งยืนภายใน สถานศึกษา

๒. ชั้นการดำเนินงานส่งเสริมสัมมาชีพและระบบความปลอดภัยในสถานศึกษา (Do D)

๒.๑ กลยุทธ์การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพ

๒.๑.๑ การบูรณาการทักษะอาชีพสู่การจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามอบหมายให้ครูประจำชั้น ขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพผ่านกิจกรรม “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยเน้นการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning) อาทิ การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงไก่เนื้อ การประกอบอาหารคาวหวาน และ งานประดิษฐ์จากใบตอง ซึ่งจัดสรรตามความเหมาะสมของแต่ละระดับชั้น

๒.๑.๒ การประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต โรงเรียนได้ใช้นวัตกรรมเป็นฐานในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพควบคู่กับทักษะชีวิต ผ่านโครงการที่หลากหลาย อาทิ โครงการออมทรัพย์ นักเรียน โครงการค่ายพุทธบุตรเพื่อพัฒนาคุณธรรม โครงการจิตอาสาพัฒนาอาชีพ และโครงการสถานศึกษา สีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ผลจากการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ ส่งผลให้ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาการมาเรียนหรือติดเกมให้มีพัฒนาการ เชิงบวกอย่างเห็นได้ชัด เช่น การมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ การมีจิตอาสาดูแลรักษาความสะอาด และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาทุกครั้ง

๒.๒ การเสริมสร้างทักษะชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๒.๑ การบูรณาการทักษะชีวิตในหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินโครงการส่งเสริมทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฯ โดยเชื่อมโยงผ่านกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เช่น การเรียนรู้ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แก่ผู้เรียน

๒.๒.๒ การจัดโครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สถานศึกษาได้ดำเนินงานผ่านโครงการเชิงยุทธศาสตร์ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมสุขภาพ โครงการส่งเสริมประชาธิปไตย และกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตที่เข้มแข็งอย่างแท้จริง

๒.๒.๓ การพัฒนารูปแบบการคุ้มครองและดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาตามความถนัดและบริบทเฉพาะบุคคล ส่งผลให้ปัญหาพฤติกรรมลดลงอย่างเป็นรูปธรรมโดยจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

กลุ่มปกติ ส่งเสริมสิทธิในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดผ่านระบบชุมนุม เช่น ชุมนุมทักษะอาชีพ ชุมนุมกีฬาและนันทนาการ และชุมนุมจิตอาสา

กลุ่มเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการฝึกทักษะอาชีพที่สามารถสร้างรายได้จริง เช่น การผลิตและจำหน่ายผลผลิตจากการเลี้ยงไก่เนื้อและการปลูกผักสวนครัว พร้อมบูรณาการความรู้ด้านการป้องกันตนเองจากสารเสพติด

กลุ่มนักเรียนที่มีความเปราะบางทางครอบครัว โรงเรียนส่งเสริมศักยภาพผ่านโครงการสภานักเรียนในรูปแบบ “พี่ดูแลน้อง” เพื่อสร้างความมั่นใจ ความเป็นผู้นำ และการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

๒.๒.๔ การสร้างวินัยเชิงบวกและระบบเชิดชูเกียรติ สถานศึกษามุ่งเน้นการจัดการชั้นเรียนด้วยพฤติกรรมเชิงบวก โดยครูประจำชั้นร่วมกับผู้เรียนกำหนดข้อตกลง เพื่อคัดเลือกนักเรียนแบบอย่างในแต่ละห้องเรียนเพื่อรับรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติในโอกาสสำคัญอย่างสม่ำเสมอ

๓. ขั้นตอนการส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประเมินผล (Check C)

๓.๑ การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๑.๑ การเสริมสร้างองค์ความรู้และทักษะเฉพาะทาง สถานศึกษาได้ส่งเสริมและพัฒนาครูทุกคนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสัมมาอาชีพ การเสริมสร้างทักษะชีวิต และระบบการคุ้มครองความปลอดภัยผู้เรียน โดยมุ่งเน้นมาตรการ ๔ ด้าน ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการเฝ้าระวังและมาตรการช่วยเหลือดูแล

๓.๑.๒ การพัฒนาด้วยกระบวนการที่หลากหลาย ครูและบุคลากรได้รับความรู้ผ่านรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย อาทิ การเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการคัดกรองนักเรียนพิการ ๙ ประเภท โดยความร่วมมือจากทีมวิทยากรและศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ตลอดจนการเข้าร่วมโครงการพัฒนาริชาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๓ การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีนโยบายสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองในด้านการส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๓.๒ การนิเทศ ติดตาม และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ

๓.๒.๑ ระบบการนิเทศภายใน โรงเรียนกำหนดระบบการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะชีวิตอย่างเป็นระบบ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริหารและหัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๓.๒.๒ การนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาได้รับการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ เพื่อรับทราบคำแนะนำและแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๒.๓ กระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับบริบท โรงเรียนใช้รูปแบบการนิเทศที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยมีการจัดทำแผนการนิเทศและปฏิทินปฏิบัติงานที่ชัดเจน เชื่อมโยงกับโครงการและกิจกรรมหลัก ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจและสามารถดำเนินงานได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

๓.๒.๔ การนิเทศเชิงกัลยาณมิตร กระบวนการนิเทศเน้นการทำงานร่วมกันแบบกัลยาณมิตร สร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับการนิเทศ และมีการร่วมสรุปผลปัญหาอุปสรรคเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

๓.๒.๕ การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร สถานศึกษามีระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติและสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ อาทิ การประกาศเกียรติคุณในที่ประชุมและการมอบเกียรติบัตรผู้ปฏิบัติงานดีเด่นในโครงการต่าง ๆ ซึ่งส่งผลให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน

๓.๓ การประเมินผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๓.๓.๑ การใช้เครื่องมือประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลายและครอบคลุมพฤติกรรมผู้เรียน ประกอบด้วย (๑) การสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกและการปฏิบัติงาน และ (๒) การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

๓.๓.๒ การบูรณาการเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีการให้คำแนะนำและเสริมสร้างความรู้แก่ครูในการเลือกใช้เครื่องมือประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพแต่ละประเภท เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ

๓.๓.๓ การนำผลการประเมินสู่การพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษานำผลการประเมินจากการนิเทศติดตามทั้งภายในและจากการประเมินของกลุ่มคุณภาพการศึกษา มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการส่งเสริมทักษะอาชีพและทักษะชีวิตของผู้เรียนให้มีความยั่งยืนสืบไป

๔. ขั้นตอนการทบทวน ปรับปรุง และพัฒนา (Act A)

สถานศึกษาดำเนินการพัฒนาระบบการและเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ อาทิ การปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมให้มีความเที่ยงตรง นอกจากนี้ยังได้จัดกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างคณะครูในแต่ละช่วงชั้นเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียนและ สะท้อนผลการดำเนินงานร่วมกัน (Reflection) นำไปสู่การพัฒนาระบบการและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างนวัตกรรมการบริหารการจัดการเรียนรู้ STEP Y MODEL โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

๑. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรและนักเรียนของโรงเรียนบ้านแม่ขี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔ ประกอบด้วย

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๑ คน
๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๙ คน
๓. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวนทั้งสิ้น ๑๗๗ คน
๔. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๓๐ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๕ ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ ๑ แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ Test & Assessment Form) ๕ ด้าน - ประเมินด้านตาม STEP Y (๒๐ ข้อคำถาม)

ฉบับที่ ๒ แบบสังเกตพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (๑๕ ข้อคำถาม)

ฉบับที่ ๓ แบบประเมินทักษะสัมมาอาชีพ (Career & Life Skills Assessment) - ประเมิน ๔ ฐานกิจกรรม (๑๕ ข้อคำถาม)

ฉบับที่ ๔ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Qualitative Interview Form) - สำหรับผู้บริหารครู และผู้ปกครอง

ฉบับที่ ๕ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๓. รายละเอียดของเครื่องมือวิจัยแต่ละฉบับ

๑. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ Assessment Form) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Likert Scale) ประเมินความสามารถทางอารมณ์ ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการตระหนักรู้และใฝ่รู้ (Study), ด้านการควบคุมอารมณ์และถ่ายทอด (Teach), ด้านการคิดบวกและภูมิคุ้มกันจิตใจ (Emotion Quotient), ด้านมนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน (Participation) และด้านความสุขและการปรับตัว (Yielding Happiness) รวมทั้งสิ้น ๒๐ ข้อคำถาม

๒. แบบสังเกตพฤติกรรมภูมิคุ้มกันและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายบุคคลและรายกลุ่ม โดยครูประจำชั้น ประเมินพฤติกรรมการใช้เวลาว่าง การปฏิเสธสิ่งเสพติด/อบายมุข การปฏิบัติตามระเบียบวินัย จิตอาสา และภาวะผู้นำ-ผู้ตาม แบบมาตราส่วน ๕ ระดับ จำนวน ๑๕ ข้อคำถาม

๓. แบบประเมินทักษะสัมมาอาชีวะและทักษะชีวิต ประเมินการปฏิบัติจริงใน ๔ ฐานกิจกรรม (การปลูกผักอินทรีย์, การเลี้ยงไก่เนื้อ, การทำอาหารคาว-หวาน, งานประดิษฐ์ใบตอง) ในประเด็นทักษะการวางแผน การลงมือปฏิบัติ การแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวม ๑๕ ข้อคำถาม

๔. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (Qualitative Interview Form) เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เพื่อจัดเก็บความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ผลกระทบเชิงบวกและความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายต่อการใช้นวัตกรรม STEP Y MODEL

๕. แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบันทึกข้อมูลผลการเรียน ๘ กลุ่มสาระฯ, ผลประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน, คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผลสอบ NT และ O-NETจากระบบสารสนเทศ SAR ของสถานศึกษา

๔. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนมาตรฐานวิจัย ดังนี้

๑. การความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำร่างเครื่องมือวิจัยฉบับที่ ๑ – ๔ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาคำนวณหาตรงความสอดคล้อง (IOC) พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๘๐ ถึง ๑.๐๐ ซึ่งผ่านเกณฑ์ยอมรับได้ทุกข้อคำถาม

๒. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบประเมิน EQและแบบประเมินทักษะอาชีพไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนโรงเรียนใกล้เคียงที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน จำนวน ๓๐ คน นำผลมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๒ และ ๐.๘๙ ตามลำดับ แสดงว่าเครื่องมือมีความเชื่อมั่นสูงมาก

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

๑. ดำเนินการประเมิน EQ และสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม STEP Y MODEL

๒. ประเมินทักษะสัมมาอาชีวะระหว่างการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ตลอดปีการศึกษา

๓. สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชนเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา

๔. รวบรวมข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบ NT / O-NET เมื่อจบปีการศึกษา ๒๕๖๘

๖. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

๑. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage), (Mean ค่าเฉลี่ย) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation S.D.) ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน EQ, แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินทักษะสัมมาอาชีพ

๒. เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย (Likert Scale Interpretation)

- ค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มีการปฏิบัติ/ระดับคุณภาพ มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ - ๔.๒๐ หมายถึง มีการปฏิบัติ/ระดับคุณภาพ มาก
- ค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ - ๓.๔๐ หมายถึง มีการปฏิบัติ/ระดับคุณภาพ ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ - ๒.๖๐ หมายถึง มีการปฏิบัติ/ระดับคุณภาพ น้อย
- ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๘๐ หมายถึง มีการปฏิบัติ/ระดับคุณภาพ น้อยที่สุด

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data Analysis) ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่ประเด็นจากการสัมภาษณ์เพื่อสรุปผลอภิปราย

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเครื่องมือวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียน (เครื่องมือฉบับที่ ๑)

ผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๖ จำนวน ๑๗๗ คน ภายหลังได้รับการพัฒนาด้วย STEP Y MODEL ใน ๕ ด้าน รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๑

ด้านที่	องค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคุณภาพ
๑	ด้าน S (Study) การตระหนักรู้ตนเองและใฝ่เรียนรู้	๔.๕๕	๐.๔๑	มากที่สุด
๒	ด้าน T (Teach) การควบคุมอารมณ์และการถ่ายทอดเชิงบวก	๔.๕๒	๐.๔๕	มากที่สุด
๓	ด้าน E (Emotion Quotient) ความคิดบวกและภูมิคุ้มกันจิตใจ	๔.๖๔	๐.๓๙	มากที่สุด
๔	ด้าน P (Participation) มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกัน	๔.๕๘	๐.๔๒	มากที่สุด
๕	ด้าน Y (Yielding Happiness) ความสุขและการปรับตัวยั่งยืน	๔.๖๑	๐.๔๐	มากที่สุด
ภาพรวมความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ทั้งหมด		๔.๕๘	๐.๔๒	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ขี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๕๘, S.D. = ๐.๔๒) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้าน E (Emotion Quotient ความคิดบวกและภูมิคุ้มกันจิตใจ) ค่าเฉลี่ย ๔.๖๔ รองลงมาคือ ด้าน Y (Yielding Happiness ความสุขและการปรับตัว) ค่าเฉลี่ย ๔.๖๑ แสดงให้เห็นว่านวัตกรรม STEP Y MODEL ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางอารมณ์ให้แก่เด็กนักเรียนอย่างแท้จริง

ส่วนที่ ๒ ผลการสังเกตพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (เครื่องมือฉบับที่ ๒)

ผลการสังเกตพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคม การปฏิเสธสิ่งเสพติด การใช้เวลาว่าง และจิตอาสา
โดยครูประจำชั้น สรุปผลดังตารางที่ ๔.๒

ข้อที่	รายการพฤติกรรมที่สังเกต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคุณภาพ
๑	การหลีกเลี่ยงและปฏิเสธปัจจัยเสี่ยง/สารเสพติด/อบายมุข	๔.๗๐	๐.๓๖	มากที่สุด
๒	การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ผ่านกิจกรรมสัปดาห์	๔.๖๕	๐.๓๘	มากที่สุด
๓	การมีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบหน้าที่	๔.๕๐	๐.๔๔	มากที่สุด
๔	การมีจิตสาธารณะ จิตอาสา และช่วยเหลือส่วนรวม	๔.๖๐	๐.๔๑	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคม		๔.๖๑	๐.๔๐	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๒ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๑) โดยประเด็นการปฏิเสธปัจจัยเสี่ยงและสารเสพติดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๗๐) ส่งผลให้พฤติกรรม เสี่ยงดัดแปลงรถจักรยานยนต์ การเที่ยวกลางคืน และติดเกมลดลงอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ ๓ ผลการประเมินทักษะสัมมาอาชีพและทักษะชีวิต ๔ ฐานกิจกรรม (เครื่องมือฉบับที่ ๓)

ผลการประเมินทักษะสัมมาอาชีพและการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) ๔ ฐานกิจกรรม
ดังตารางที่ ๔.๓

ฐานที่	ฐานกิจกรรมสัมมาอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคุณภาพ
๑	ฐานเกษตรกรรมอินทรีย์ (ปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ)	๔.๖๐	๐.๔๐	มากที่สุด
๒	ฐานปศุสัตว์ (การเลี้ยงไก่เนื้อและการจัดการผลผลิต)	๔.๖๘	๐.๓๕	มากที่สุด
๓	ฐานคหกรรม (การประกอบอาหารคาว-หวาน / ก๋วยเตี๋ยว)	๔.๕๘	๐.๔๒	มากที่สุด
๔	ฐานหัตถกรรม (งานประดิษฐ์ใบตองและภูมิปัญญา)	๔.๖๒	๐.๓๗	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทักษะสัมมาอาชีพ ๔ ฐานกิจกรรม		๔.๖๒	๐.๓๘	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๓ นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจริงในกิจกรรมสัมมาอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๒) โดยฐานการเลี้ยงไก่เนื้อมียกระดับผลสัมฤทธิ์สูงสุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๘) นักเรียนสามารถนำผลผลิตไปต่อยอด สร้างรายได้และบูรณาการอาหารกลางวันในสถานศึกษาได้

ส่วนที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (เครื่องมือฉบับที่ ๔)

ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา (จำนวน ๓๐ คน) สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและครูเห็นตรงกันว่า STEP YMODEL ทำให้เกิดโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนในรูปแบบ “ทีมนำ ทีมทำ และทีมประสาน” มีกระบวนการนิเทศเชิงกลายณมิตรและเปลี่ยนเป้าหมายจากการแก้ไขปัญหาเป็นการสร้างเกราะป้องกันเชิงรุก

๒. ด้านการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ผู้ปกครองสังเกตพบว่า บุตรหลานมีความรับผิดชอบมากขึ้น ก้าวร้าวน้อยลง ใช้เวลาว่างในวันหยุดปลูกผักและออมเงิน ไม่เที่ยวเตร่กลางคืน มีสัมมาคารวะต่อผู้นำชุมชน

๓. ความพึงพอใจภาพรวมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ ๕ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการประเมินระดับชาติ (เครื่องมือฉบับที่ ๕)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากสารสนเทศของสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

๕.๑ สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระฯ (ระดับดีขึ้นไป / เกรด ๓ ขึ้นไป) ดังตารางที่ ๔.๔

ลำดับ	กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละนักเรียนระดับดีขึ้นไป
๑	ภาษาไทย	๘๘.๔๘
๒	คณิตศาสตร์	๖๒.๗๑
๓	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๕๖.๒๑
๔	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๓๙.๕๔
๕	ประวัติศาสตร์	๔๐.๑๑
๖	ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)	๖๖.๑๐
๗	สุขศึกษาและพลศึกษา	๗๙.๖๖
๘	ศิลปะ	๗๔.๐๑
๙	การงานอาชีพ (สัมนาอาชีพ)	๘๔.๐๘
ภาพรวมเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทุกกลุ่มสาระฯ		๘๔.๑๘

จากตารางที่ ๔.๔ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระฯ (ระดับดีขึ้นไป / เกรด ๓ ขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๘ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)

๕.๒ ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ปีการศึกษา ๒๕๖๘)

- ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๖๑.๐๑, ระดับดี ร้อยละ ๒๘.๒๕, ระดับผ่าน ร้อยละ ๑๐.๗๔ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)

- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๕๓.๑๐, ระดับดี ร้อยละ ๓๘.๔๑, ระดับผ่าน ร้อยละ ๘.๔๙ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)

๕.๓ ผลการทดสอบระดับชาติ (NT และ O-NET)

- ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (NT) ชั้น ป.๓ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๗๕ (สูงกว่าระดับประเทศ)
- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ป.๖ คะแนนเฉลี่ยรวม ๔ กลุ่มสาระฯ เท่ากับ ๔๐.๑๐ (สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ)

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง นวัตกรรมบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL สรุปผลสำคัญได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผล

๑. นักเรียนชั้น ป.๑-๖ มีความสามารถด้าน EQ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๕๘) และมีพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๑) สามารถหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงได้ร้อยละ ๑๐๐
๒. นักเรียนมีพฤติกรรมภูมิคุ้มกันทางสังคมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๑) โดยประเด็นการปฏิเสธปัจจัยเสี่ยงและสารเสพติดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๗๐) ส่งผลให้พฤติกรรมเสี่ยงดัดแปลงรถจักรยานยนต์ การเที่ยวกลางคืน และติดเกมลดลงอย่างเป็นรูปธรรม
๓. นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจริงในกิจกรรมสัปดาห์อาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๒) โดยฐานการเรียนรู้ไก่เนื้อมียกระดับผลสัมฤทธิ์สูงสุด (ค่าเฉลี่ย = ๔.๖๘) นักเรียนสามารถนำผลผลิตไปต่อยอดสร้างรายได้และบูรณาการอาหารกลางวันในสถานศึกษาได้
๔. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา (จำนวน ๓๐ คน) สรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้ ๑. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและครูเห็นตรงกันว่า STEP YMODEL ทำให้เกิดโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนในรูปแบบ “ทีมนำ ทีมทำ และทีมประสาน” มีกระบวนการนิเทศเชิงกัลยาณมิตร และเปลี่ยนเป้าหมายจากการแก้ไขปัญหาเป็นการสร้างเกราะป้องกันเชิงรุก ๒. ด้านการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ผู้ปกครองสังเกตพบว่า บุตรหลานมีความรับผิดชอบมากขึ้น ก้าวร้าวน้อยลง ใช้เวลาว่างในวันหยุดปลูกผักและออมเงิน ไม่เที่ยวเตร่กลางคืน มีสัมมาคารวะต่อผู้นำชุมชน
๓. ความพึงพอใจภาพรวมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
๕. สรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๘ กลุ่มสาระฯ (ระดับดีขึ้นไป / เกرد ๓ ขึ้นไป) ร้อยละ ๘๔.๑๘ ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ปีการศึกษา ๒๕๖๘)

- ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๖๑.๐๑, ระดับดี ร้อยละ ๒๘.๒๕, ระดับผ่าน ร้อยละ ๑๐.๗๔ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)

- ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับดีเยี่ยม ร้อยละ ๕๓.๑๐, ระดับดี ร้อยละ ๓๘.๔๑, ระดับผ่าน ร้อยละ ๘.๔๙ (รวมผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๑๐๐)

ผลการทดสอบระดับชาติ (NT และ O-NET)

- ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (NT) ชั้น ป.๓ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ๖๔.๗๕ (สูงกว่าระดับประเทศ)

- ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้น ป.๖ คะแนนเฉลี่ยรวม ๔ กลุ่มสาระฯ เท่ากับ ๔๐.๑๐ (สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ)

๕.๒ อภิปรายผล

๑. ด้านความสามารถด้าน EQ นักเรียนชั้น ป.๑-๖ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีการยกระดับ EQ และภูมิคุ้มกันทางสังคม การที่นักเรียนมี EQ สูงขึ้น ดัง MacCann และคณะ (๒๐๒๐) ทำการวิเคราะห์ อภิमानเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง EQ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผู้เข้าร่วมจำนวนมาก พบว่า EQ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถด้านการเข้าใจและจัดการอารมณ์ มีบทบาทสำคัญ ส่วน Sánchez-Álvarez และคณะ (๒๐๒๐) วิเคราะห์อภิमानเฉพาะบริบทระดับมัธยมศึกษา พบว่า EQ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยงานที่วัด EQ ในลักษณะ “ความสามารถ” มีความสัมพันธ์สูงกว่าวิธีการวัดแบบการประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Mayer และ Salovey (๑๙๙๗) เสนอแนวคิด Emotional Intelligence ว่าเป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ และใช้อารมณ์อย่างเหมาะสม รวมถึงการเข้าใจและจัดการอารมณ์ สามารถสรุปเป็น ๔ ความสามารถหลัก ได้แก่ การรับรู้อารมณ์สามารถรับรู้และจำแนกอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้ การใช้อารมณ์เพื่อเอื้อต่อการคิด สามารถใช้อารมณ์เป็นข้อมูลประกอบการคิดและการตัดสินใจ การเข้าใจอารมณ์เข้าใจสาเหตุ ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ การจัดการอารมณ์สามารถควบคุมและจัดการอารมณ์ของตนเอง และช่วยจัดการอารมณ์ในความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ด้านการมีภูมิคุ้มกัน นักเรียนมีความสามารถในการรับรู้ความเสี่ยง คิดวิเคราะห์ ควบคุมตนเอง ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สามารถนำมาใช้เป็นหลักคิดในการบริหารสถานศึกษาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม คือ ผู้บริหารและครู ต้องเข้าใจบริบท ปัญหา ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนก่อน จากนั้นจึงสร้างความสัมพันธ์และเข้าถึงผู้เรียน แล้วออกแบบการพัฒนาที่เหมาะสม และดั่งที่สำนักงาน กปร. อธิบาย

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นการดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง และความไม่ประมาท โดยประกอบด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ภายใต้เงื่อนไขของ ความรู้และคุณธรรมสามารถสรุปองค์ประกอบ ๓ ห่วง คือ พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดี ๒ เงื่อนไข คือ ความรู้คู่คุณธรรม การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนานักเรียนสามารถเชื่อมโยงกับ EQ ได้โดยตรงในด้านคุณธรรม เคารพผู้อื่น รับผิดชอบ และการมีจิตสาธารณะ

ด้านการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสมกับการพัฒนา EQ ที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะชีวิต ได้แก่ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน Problem-Based Learning PBL ให้นักเรียนเผชิญปัญหา แล้วร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุ เสนอทางเลือก และตัดสินใจ ส่งเสริม EQ การควบคุมอารมณ์ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน Activity-Based Learning ให้นักเรียนเรียนรู้จากกิจกรรม เกม บทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง ส่งเสริม EQ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน การเรียนรู้แบบร่วมมือ Cooperative Learning ให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีการแบ่งบทบาท รับผิดชอบร่วมกัน และช่วยเหลือกัน ส่งเสริม EQ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความเห็นอกเห็นใจ และการจัดการความขัดแย้ง การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง เชื่อมโยงบทเรียนกับปัญหาในชีวิตประจำวัน เช่น การกลั่นแกล้ง การใช้สื่อออนไลน์ ความขัดแย้งกับเพื่อน หรือการจัดการความเครียด ส่งเสริม EQ และภูมิคุ้มกัน ผู้เรียนฝึกคิดก่อนตัดสินใจและเลือกพฤติกรรมที่เหมาะสม ตั้งงานวิจัยของดวงเดือน แสงแพรว และสกล (ม.ป.ป) วิเคราะห์ผลของ Active Learning ว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม สามารถสนับสนุนการพัฒนาทักษะที่มากกว่าความรู้ด้านเนื้อหา

ด้านการจัดพื้นที่ปลอดภัย (Proactive Safety Space) ครูสามารถดึงเยาวชนออกจากปัจจัยเสี่ยง โดยใช้กิจกรรมเชิงบวก นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมและป้องกันภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยมีการดำเนินมาตรการเพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๒. นักเรียนมีทักษะปฏิบัติจริงในกิจกรรมสัมมาอาชีวะอยู่ในระดับมากที่สุด เรียนรู้ผ่านสัมมาชีพสู่ความยั่งยืน ดัง Kirchhoff และ Keller (๒๐๒๑) วิจัยเกี่ยวกับ Life Skills Education ในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ พบว่าทักษะชีวิตมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนรับมือกับความต้องการในชีวิตประจำวัน ผ่านการกำกับตนเอง การตัดสินใจ การสร้างความสัมพันธ์ และการจัดการกับสถานการณ์ทางสังคม และสอดคล้องกับนโยบาย “รักถิ่นฐาน ผูกพันบ้านเกิด : สานฝันปั้นอาชีพ” ของ สพป.เชียงใหม่ เขต ๓ ทำให้นักเรียนเกิดคุณค่า ในตนเอง (Self-esteem) มีรายได้ระหว่างเรียน และเกิดเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตและเป็นการจัดการศึกษาที่เน้นบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ สร้างรายได้ และปลูกฝังให้ผู้เรียนรักและภูมิใจในชุมชนของตนเอง มีแนวคิดและสามารถเชื่อมโยงชุมชนกับโรงเรียน: นำวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ (บ้าน = โรงเรียน) พัฒนาทักษะอาชีพ ส่งเสริมให้

นักเรียนมีทักษะพื้นฐานด้านอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นสร้างรายได้และความยั่งยืน ต่อยอดภูมิปัญญาให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์หรือกิจกรรมที่สร้างมูลค่าและรายได้ให้แก่ผู้เรียนและชุมชน นักเรียนสามารถนำผลผลิตไปต่อยอด และบูรณาการอาหารกลางวันในสถานศึกษาได้

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. ควรศึกษาวิจัยติดตามผลเกี่ยวกับพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของนักเรียนและการประกอบอาชีพของนักเรียนที่ผ่านนวัตกรรม STEP Y MODEL
๒. ควรถอดบทเรียนเพื่อเป็นสถานศึกษาต้นแบบในการขยายผลสู่โรงเรียนเครือข่ายต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๖, ๔ มกราคม). นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ

๒๕๖๗. สืบค้นเมื่อ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙,

จาก <https://www.moe.go.th/๓๖๐policy-and-focus-moe-fiscal-year-๒๐๒๔/>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓. (๒๕๖๗, ๑๙ พฤษภาคม). นโยบายและจุดเน้น :

รักถิ่นฐาน ผูกพันบ้านเกิด : สานฝันปั้นอาชีพ. สืบค้นเมื่อ ๑ เมษายน ๒๕๖๙,

จาก <https://cmarea๓.go.th/๒๕๖๗/>

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๗). ผลการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษา : โครงการสถานศึกษาสีขาว

ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๖๗. เชียงใหม่ : โรงเรียนบ้านแม่ขี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๗). สรุปผลการดำเนินงาน โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติดและ

อบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๖๗ ระดับเพชร ประเภทสถานศึกษาขนาดกลาง.

เชียงใหม่ : โรงเรียนบ้านแม่ขี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๗). นวัตกรรมหรือผลงานปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST PRACTICE) โดยใช้รูปแบบ

STEP AID MODEL ภายใต้กระบวนการ PDCA โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยปลอดยาเสพติด

และอบายมุข ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา ๒๕๖๗. เชียงใหม่ : โรงเรียนบ้านแม่ขี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๖). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐. เชียงใหม่:

โรงเรียนบ้านแม่ขี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๙). แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา ๒๕๖๙. เชียงใหม่:

โรงเรียนบ้านแม่ขี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๗). หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ขี : การพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะ-

การเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑. เชียงใหม่: โรงเรียนบ้านแม่ขี.

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๘). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report:

SAR) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘. เชียงใหม่: โรงเรียนบ้านแม่ขี.

โรงเรียนบ้านแม่ขี. (๒๕๖๙). [ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่ขี]. สืบค้นเมื่อ ๗

กันยายน ๒๕๖๙, จาก <https://www.facebook.com/โรงเรียนบ้านแม่ขี>

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (๒๕๖๙). โรงเรียนบ้านแม่ขี

ได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ.๒๕๖๙-๒๕๗๓). สำนักงานรับรองมาตรฐานและ

ประเมินคุณภาพการศึกษา

- ดวงเดือน แสงแพรว และสกล. (๒๕๖๔). The Effects of Active Learning on the ๒๑st Century skills Among Mahidol International College students. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://jrtl.rsu.ac.th/search/author/%E๐%B๘%A๗>. วันที่สืบค้น ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๙
- สำนักงาน กปร.(๒๕๖๙). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.rdpb.go.th/th/home> วันที่สืบค้น ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙
- Kirchhoff และ Keller. (๒๐๒๑). "Age-Specific Life Skills Education in School". [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/๑๐.๓๓๘๙/feduc.๒๐๒๑.๖๖๐๘๗๘/full>. วันที่สืบค้น ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙
- MacCann และคณะ. (๒๐๒๐). "A Meta-Analysis of the Relationship Between Emotional Intelligence and Academic Performance in Secondary Education: A Multi-Stream Comparison". [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา https://ethsisarchive.liberry.tu.ac.th/thesis/๒๐๑๘/TU_๕๕๐๖๐๓๕๔๖๗.pdf. วันที่สืบค้น ๙ มิถุนายน ๒๕๖๙
- Mayer และ Salovey. (๑๙๙๗). **ความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้ความยุติธรรมในองค์กรและความผูกพันต่อองค์กรโดยมีความพึงพอใจในงานเป็นตัวแปรสื่อของพยาบาล โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา https://ethesisarchive.libraly.tu.ac.th/thesis/๒๐๑๘/TU_๒๐๑๘_๕๕๐๖๐๓๕๔๖๗_๙๑๔๕_๙๔๙๔.pdf. วันที่สืบค้น ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๙
- Sánchez-Álvarez และคณะ. (๒๐๒๐). "Emotional intelligence predicts academic performance: A meta-analysis". [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/๑๐.๓๓๘๙/fpsyg.๒๐๒๐.๐๑๕๑๗/full>. วันที่สืบค้น ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๙

ภาคผนวก

- ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
- ผลงาน/รางวัลที่ได้รับ
- กิจกรรมที่สำเร็จ
- เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก --- สแกนที่นี่---

ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

โรงเรียนบ้านแม่ขีประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมในการขับเคลื่อนนวัตกรรม “นวัตกรรมบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL” ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงาน บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ผลสำเร็จด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน

การสร้างภูมิคุ้มกันเชิงรุก นักเรียนร้อยละ ๑๐๐ ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะชีวิตที่เข้มแข็ง (Life Skills) มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปฏิเสธต่อปัจจัยเสี่ยง นักเรียนมีทักษะด้านอารมณ์ EQ มีพฤติกรรมและมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ “ดี” และ “ดีเยี่ยม” ครบทุกระดับชั้น

สุขภาพและสุนทรียภาพ ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการชีวิตได้อย่างมีความสุข มีการแสดงออกทางด้านดนตรี นาฏศิลป์ และกีฬา ตามศักยภาพของตนเอง ควบคู่ไปกับการดูแลสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างถูกสุขลักษณะ ทำให้สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างปลอดภัย

๒. ผลสำเร็จด้านการบูรณาการทักษะชีวิตสู่ทักษะอาชีพ การบูรณาการสัมมาอาชีพและวิถีพอเพียง นวัตกรรม STEP Y ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเชื่อมโยงการสร้างทักษะอาชีพ ทำให้นักเรียนมีทักษะการทำงานที่โดดเด่น อาทิ ด้านปศุสัตว์ (การเลี้ยงไก่เนื้อ) และด้านเกษตรกรรม ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เชิงสร้างสรรค์

๓. ผลของการยกระดับคุณภาพการศึกษา

สรุปผลสัมฤทธิ์ จากการดำเนินงานภายใต้รูปแบบ STEP Y MODEL โรงเรียนบ้านแม่ขีพัฒนาผู้เรียนให้เป็น “คนดี คนเก่ง และมีความสุข” ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ ดี ขึ้นไป ร้อยละ ๘๔.๑๘/ผลสอบ RT, NT สูงขึ้น /มีผลสอบ O-net ประจำปี ๒๕๖๘ ค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และนักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับ ดีเยี่ยม มีภูมิคุ้มกันตัวมีทักษะด้านอารมณ์ (EQ) และมีทักษะอาชีพพร้อมเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนา /การแลกเปลี่ยน/การนำไปใช้ประโยชน์

โรงเรียนบ้านแม่ขีได้ดำเนินการขยายผลและเผยแพร่ นวัตกรรม การขับเคลื่อนสู่ภาคีเครือข่ายและสาธารณชนผ่านช่องทางที่หลากหลาย เพื่อสร้างการรับรู้และเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาอื่นอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๓.๖.๑ การเผยแพร่ผ่านช่องทางประชุมสัมมนาและภาคีเครือข่าย

สถานศึกษาได้นำเสนอผลการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนานวัตกรรมในการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาประจำเดือน และการประชุมภาคีเครือข่ายสถานศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานสู่สถานศึกษาในระดับศูนย์พัฒนาคุณภาพตำบลศรีดงเย็นและระดับสำนักงานเขตพื้นที่ฯ

การแจ้งประชุมผู้บริหารประจำเดือน และการประชุมภาคีเครือข่าย

การแจ้งประชุมผู้บริหารประจำเดือน และการประชุมภาคีเครือข่าย

๓.๖.๒ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัลและสื่อสิ่งพิมพ์

สถานศึกษามุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ผ่านสื่อประสม (Multimedia) อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย สื่อสังคมออนไลน์ การเผยแพร่กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน และผลงานนวัตกรรมผ่านเพจเฟซบุ๊ก อย่างเป็นทางการของโรงเรียนบ้านแม่ชิ เพื่อสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชนในวงกว้าง วารสารประชาสัมพันธ์ จัดทำวารสารข่าวสารสถานศึกษาเพื่อสรุปผลการดำเนินงานและ นวัตกรรมที่เป็นเลิศ

เครือข่ายสารสนเทศหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานผ่านกลุ่มเครือข่าย ประชาสัมพันธ์ (Line PR) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ ทางไกลให้แก่บุคลากรทางการศึกษา(โรงเรียนบ้านแม่ชิ. (๒๕๖๘). [ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานนักเรียน โรงเรียนบ้านแม่ชิ].จาก <https://www.facebook.com/โรงเรียนบ้านแม่ชิ>)

การเผยแพร่

■ การเผยแพร่

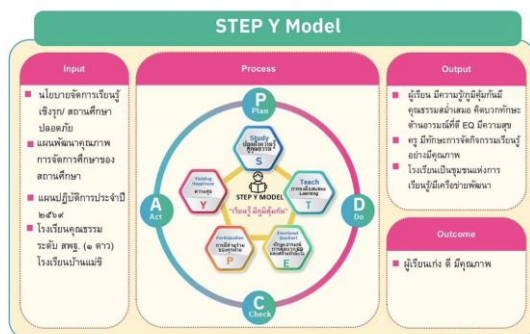
โรงเรียนการเผยแพร่นวัตกรรมทั้งภายในโดยการจัดบูทไว้ให้คณะครู นักเรียน และผู้ที่เข้ามาศึกษา
ดูงานจากภายนอกได้ดูรูปแบบของนวัตกรรม STEP Y MODEL

การเผยแพร่นวัตกรรมภายในโรงเรียน

โรงเรียนบ้านแม่ขี อำเภอลำปาง
ปรากฏการ อยู่กับ SK Welcome
 1 ชม. · 🌐

นวัตกรรมการบริหารการเรียนรู้ เรื่อง "นวัตกรรม
 บริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมี
 ภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โต... ดูเพิ่มเติม

การเผยแพร่นวัตกรรมภายนอกโรงเรียน ผ่านเพจประชาสัมพันธ์ โรงเรียนบ้านแม่ขี

การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนาผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ วารสารประชาสัมพันธ์ และเครือข่ายสารสนเทศหน่วยงานต้นสังกัด

การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนากิจกรรมต่างๆ ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ วารสารประชาสัมพันธ์และเครือข่ายสารสนเทศของโรงเรียนและ ของ สพป.เชียงใหม่ ๓

การขยายผลและเผยแพร่ผลการพัฒนา กิจกรรมพัฒนานักเรียนต่างๆ

ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ วารสารประชาสัมพันธ์ FB ของโรงเรียนและเครือข่ายสารสนเทศ และสพป.ชม.๓

๓.๖.๓ การยอมรับแลกเปลี่ยนและการเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผลสัมฤทธิ์ที่ประจักษ์ชัดส่งผลให้โรงเรียนบ้านแม่ขี้ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในฐานะสถานศึกษาต้นแบบ โดยมีการเข้าศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหารจัดการสถานศึกษาสีขาว นอกจากนี้ คณะครูและบุคลากรยังได้รับเกียรติเชิญเป็นวิทยากรบรรยายถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ความสำเร็จของนวัตกรรมในเวทีต่าง ๆ

ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เข้ามาศึกษาดูงานของสถานศึกษา และได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรการบรรยายผลงานที่ประสบความสำเร็จ

ได้รับการยอมรับจากสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เข้ามาศึกษาดูงานของสถานศึกษา
และได้รับเชิญไปเป็นวิทยากรการบรรยายผลงานที่ประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง/การต่อยอด

ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานนวัตกรรมและการขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สถานศึกษาได้กำหนดแนวทางการพัฒนาโดยมุ่งเน้นความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ดังนี้

๔.๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนแกนนำทั้ง ๔ ฝ่าย มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และภารกิจอย่างถ่องแท้ เพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์กิจกรรมห้องเรียนสีขาวอย่างเป็นรูปธรรมและจริงจัง อันจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการดูแลช่วยเหลือกันในกลุ่มผู้เรียน

๔.๒ การยกระดับบทบาทบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้คณะครูเป็นผู้มีทัศนคติเชิงบวก (Positive Attitude) และมีจิตวิทยาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พร้อมอุทิศตนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนรอบด้านอย่างเต็มความสามารถ เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน

๔.๓ การเพิ่มพูนทักษะสัมมาอาชีวะและทักษะชีวิต มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะสัมมาอาชีวะให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดความชำนาญและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ฝ่ายบริหารมุ่งมั่นพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อเป้าหมายร่วมกัน

๔.๕ การสร้างความร่วมมือกับภาคครัวเรือน แสวงหาความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครองในการประสานข้อมูลและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของผู้เรียน โดยมีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองเพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง

๔.๖ การบูรณาการภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อขอรับการสนับสนุนเชิงทรัพยากรและองค์ความรู้ในการขับเคลื่อนกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ ให้ครอบคลุมทุกมิติ

๔.๗ การขยายผลสู่เครือข่ายสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ สร้างความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสีขาวให้เป็นต้นแบบแห่งความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น

จุดเด่นหรือลักษณะพิเศษของผลงานนวัตกรรม /สู่การประยุกต์ใช้

นวัตกรรม "นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL " ของโรงเรียนบ้านแม่ขี มีอัตลักษณ์และจุดเด่นเชิงกระบวนการที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

๕.๑ การบูรณาการบริบทเชิงพื้นที่สู่การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน (Contextualized Integration)

นวัตกรรมได้รับการออกแบบโดยวิเคราะห์จากสภาวะจริงของสถานศึกษา (Area-based) ซึ่งต้องเผชิญกับความท้าทายด้านพหุวัฒนธรรม ภาวะครอบครัวเปราะบาง (Incomplete Family) และปัจจัยเสี่ยงทางสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้เรียน นวัตกรรมนี้จึงมีความจำเพาะเจาะจงในการสร้าง "ภูมิคุ้มกันเชิงพื้นที่" ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและปัญหาการเลียนแบบพฤติกรรมในชุมชนได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ

๕.๒ รูปแบบการพัฒนาเชิงระบบที่มีความต่อเนื่อง (Systemic & Continuous Development)

นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันและความสามารถด้าน EQ โดยใช้ STEP Y MODEL ผ่านกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบ และตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยเปลี่ยนจากการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปสู่การสร้าง "กลไกป้องกันเชิงรุก" ที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างทักษะชีวิต (Life Skills) ให้ผู้เรียนมีความเข้มแข็งในการปฏิเสธปัจจัยเสี่ยงและอบายมุขทุกรูปแบบ

๕.๓ การน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ (Application of King's Philosophy)

นวัตกรรมนี้ประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" และการแก้ปัญหาจากจุดเล็ก ๆ โดยเริ่มจากการจัดทำระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลอย่างละเอียด นำไปสู่การออกแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม ตามแนวนโยบายในการสร้างเยาวชนให้เป็น "คนเก่ง คนดี และมีความสุข"

๕.๔ การสร้างพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อลดปัจจัยเสี่ยง (Proactive Safety Space)

มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ โดยใช้ "กิจกรรมเชิงบวก" เป็นเครื่องมือในการดึงผู้เรียนออกจากพื้นที่เสี่ยง ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และพัฒนาศักยภาพเฉพาะบุคคล ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการลดอัตราการออกกลางคัน และเพิ่มโอกาสในการเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอย่างมีคุณภาพ

๕.๕ การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติที่เห็นผลเป็นรูปธรรม (Policy Alignment & Compliance)

นวัตกรรมนี้เป็นเครื่องมือสำคัญที่สอดคล้องกับนโยบายความปลอดภัยของกระทรวงศึกษาธิการ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับผู้ปกครองและชุมชนในการร่วมพัฒนาบุตรหลานให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมไทยอย่างยั่งยืน

ปัจจัยความสำเร็จ

■ ๖.๑ กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน

โรงเรียนได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นกระบวนการ

■ ๖.๒ บทบาทผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียน ตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาวิสัย เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยน เป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุน สร้างขวัญและกำลังใจให้คำปรึกษากับคณะครู และนักเรียนในการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

■ ๖.๓ มีครูแกนนำและนักเรียนแกนนำ

ครูแกนนำและนักเรียนแกนนำที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ แล้วนำมาขยายผลให้กับเพื่อนในโรงเรียนเข้าใจ เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญและเป็นทีม หลักในการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย

■ ๖.๔ การนิเทศจากหน่วยงาน

ผู้นิเทศจากสำนักงานเขตพื้นที่ได้มานิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตร คอยให้คำปรึกษาข้อแนะนำชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่โรงเรียนในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาวิสัยชัดเจนยิ่งขึ้น สร้างขวัญและกำลังใจให้กับโรงเรียน คณะครู ในการสร้างสรรค์พัฒนา กระบวนการกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิสัยแก่ นักเรียนให้สามารถบรรลุเป้าหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อันนำไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีอย่างยั่งยืน

■ ๖.๕ ความร่วมมือของกลุ่มบุคคล

การพัฒนาวิสัยของนักเรียน ต้องเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายทั้ง ในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน ที่ตระหนักและเห็นความสำคัญ จึงให้ความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนและเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของการมีวิสัยจึงนำไปสู่การปรับเปลี่ยนเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น

บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned) /ประโยชน์สาธารณะที่ได้รับ

■ ๗.๑ การรับรู้และการมีส่วนร่วม

การพัฒนาโรงเรียนต้องสร้างความตระหนัก ชุมชนและท้องถิ่นหน่วยงานมีความเข้าใจทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความเข้าใจตรงกันและเกิดความร่วมมือในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

■ ๗.๒ การบูรณาการคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เป็นสิ่งที่นักเรียนปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวัน การนำคุณธรรมบูรณาการ เชื่อมโยงเข้าสู่การเรียนรู้ในชั้นเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างหลากหลาย และสอดคล้องกับ คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้และนำมาปฏิบัติสู่การหล่อหลอมบ่มเพาะด้านคุณธรรม

■ ๗.๓ นักเรียนทำได้ตามศักยภาพ

จากการที่ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นหาปัญหา สาเหตุ และ วิธีแก้ไขปัญหา แล้วลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำงานเป็นทีมโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ ฝึกทักษะการ คิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี การประเมินผล การสรุปงาน การนำเสนองาน การแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ

■ ๗.๔ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การจัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนชุมชน ท้องถิ่น ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน นำมาพัฒนาต่อยอดได้อย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย การได้รับการยกย่อง ชมเชยทำให้เกิดความ ภาคภูมิใจ

■ ๗.๕ การพัฒนาครูและพัฒนานักเรียนแกนนำ

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการบรรลุตามเป้าหมาย คือ ให้กลุ่มบุคคล ทุกฝ่ายมี พฤติกรรมเชิงบวกเพิ่มขึ้นและมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลดลง การดำเนินการต้องการอย่างต่อเนื่อง จากรุ่นสู่รุ่น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจ ปฏิบัติได้ และพัฒนานักเรียนแกนนำ เป็นทีมงานของ โรงเรียนที่ช่วยให้การดำเนินงานพัฒนาตามเป้าประสงค์ของโรงเรียน

■ ๗.๖ การให้ความร่วมมือกับเครือข่าย

ทำให้เกิดการร่วมมือ การสร้างเครือข่ายการส่งเสริม ปลุกฝังและพัฒนานักเรียนของโรงเรียนบ้านแม่ขี้ให้เป็นคนดี เก่ง มีความสุข มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีทักษะด้านอารมณ์ และเสริมความร่วมมือกับชุมชน ท้องถิ่นที่ยั่งยืน

ตัวอย่างกิจกรรม

รางวัล/ผลงานที่ได้รับและกิจกรรมที่สำเร็จ

กิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์
ณ วัดศรีอุทุมพร อำเภอไชยปราการ

นำตัวแทนนักเรียนนำเสนอกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพ
มหกรรมวิชาการระดับอำเภอไชยปราการ ณ โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น

ตัวแทนนักเรียนร่วมนำเสนอกิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพเนื่องในงานมหกรรมวิชาการ
ระดับอำเภอไชยปราการ ณ โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น จ. เชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๖๙

รางวัล/ผลงานที่ได้รับและกิจกรรมที่สำเร็จ

กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

ตัวแทนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
ได้รับมอบกระเป๋ากจากโรตารีอำเภอไชยปราการ

กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนักเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน
และแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ประจำปี ๒๕๖๙

๑.๕ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษาปีการศึกษา ๒๕๖๔

๑.๕.๑ สรุปข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ๑) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ๑ จำนวนและร้อยละของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละรายวิชาใน **ระดับดีขึ้นไป (เกรด ๓)**

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	รายวิชา(พื้นฐาน)								
		ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	สังคมศึกษา	ประวัติศาสตร์	ภาษาอังกฤษ	สุขศึกษา	ศิลปะ	การงานอาชีพ
ป.๑	๔๖	๒๘	๒๒	๒๘	๒๘	๒๔	๒๖	๒๘	๒๘	๒๘
ป.๒	๓๕	๒๐	๒๕	๒๒	๒๓	๒๓	๒๕	๒๗	๒๐	๒๗
ป.๓	๔๑	๑๒	๑๗	๑๙	๓	๙	๒๕	๓๔	๓๗	๓๓
ป.๔	๑๗	๙	๘	๑๐	๔	๕	๑๒	๑๗	๑๖	๑๕
ป.๕	๑๘	๙	๗	๙	๕	๒	๑๕	๑๖	๑๓	๑๗
ป.๖	๒๐	๘	๕	๘	๗	๘	๑๔	๑๙	๑๗	๒๙
รวม	๑๗๗	๘๖	๑๑๑	๙๖	๗๐	๗๑	๑๑๗	๑๔๑	๑๓๑	๑๔๙
ร้อยละ	๑๐๐	๔๘.๕๘	๖๒.๗๑	๕๒.๒๓	๓๙.๕๔	๔๐.๑๑	๖๖.๑๐	๗๙.๖๖	๗๔.๐๑	๘๔.๑๘

นักเรียนชั้น ป.๑-๖ มีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับ ดี ขึ้นไป ร้อยละ ๘๔.๑๘

รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๔
 โรงเรียนบ้านแมะ ตำบลศรีละม้าย อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่

๑.๕.๒ ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวน/ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน			
		ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ประถมศึกษาปีที่ ๑	๔๖	๒๕	๑๕	๖	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๒	๓๕	๒๔	๘	๓	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๓	๔๑	๒๖	๑๐	๕	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๔	๑๗	๑๑	๖	๐	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๕	๑๘	๑๐	๕	๓	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๒๐	๑๒	๖	๒	๐
รวม	๑๗๗	๑๐๘	๕๐	๑๙	๐
เฉลี่ยร้อยละ		๖๑.๐๑	๒๘.๒๔	๑๐.๗๓	๐

๑.๕.๓ ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวน/ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์			
		ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ประถมศึกษาปีที่ ๑	๔๖	๒๒	๒๐	๔	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๒	๓๕	๑๗	๑๓	๕	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๓	๔๑	๒๕	๑๐	๖	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๔	๑๗	๑๐	๗	๐	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๕	๑๘	๙	๙	๐	๐
ประถมศึกษาปีที่ ๖	๒๐	๑๑	๙	๐	๐
รวม	๑๗๗	๙๔	๖๘	๑๙	๐
เฉลี่ยร้อยละ		๕๓.๑๐	๓๘.๔๑	๘.๔๗	๐

นักเรียนชั้น ป.๑-๖ มีผลประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ ๖๑.๐๑ และนักเรียนชั้น ป.๑-๖ มีผลประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ ๕๓.๑๐

รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self – Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘
โรงเรียนบ้านแมชี่ ตำบลศรีคงเย็น อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

๒) ตารางแสดงคะแนนเฉลี่ยของผลทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)
ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เปรียบเทียบระดับโรงเรียน ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ด้านคณิตศาสตร์	ด้านภาษาไทย	เฉลี่ยทั้ง ๒ ด้าน
ระดับโรงเรียน	๖๕.๓๕	๖๔.๑๔	๖๔.๗๕
ระดับเขตพื้นที่	๕๕.๕๔	๕๕.๒๓	๕๐.๓๙
ระดับประเทศ	๔๗.๕๒	๕๗.๑๑	๕๒.๓๒

๓) การเปรียบเทียบผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)
และร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

ความสามารถ	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๒๕๖๗	ปีการศึกษา ๒๕๖๘	ร้อยละของผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา	
				๒๕๖๗-๒๕๖๖	๒๕๖๘-๒๕๖๗
ด้านคณิตศาสตร์	๕๒.๔๗	๖๔.๕๒	๖๕.๓๕	+๑๒.๐๕	+๐.๘๓
ด้านภาษาไทย	๖๔.๕๕	๖๒.๖๔	๖๔.๑๔	-๑.๙๑	+๑.๕
รวมความสามารถทั้ง ๒ ด้าน	๕๘.๕๑	๖๓.๕๘	๖๔.๗๕	+๕.๐๗	+๑.๑๗

๑.๘ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เปรียบเทียบระดับ
โรงเรียน ระดับ สพฐ. และระดับประเทศ

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย		
	ระดับโรงเรียน	ระดับ สพฐ.	ระดับประเทศ
ภาษาไทย	๖๓.๙๒	๔๗.๔๙	๔๗.๖๐
คณิตศาสตร์	๒๒.๔๖	๒๔.๙๘	๒๔.๙๐
วิทยาศาสตร์	๔๑.๓๙	๓๕.๕๑	๓๕.๔๓
ภาษาอังกฤษ	๓๒.๖๔	๓๓.๔๔	๓๓.๕๘

๒) การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ย้อนหลัง ๓ ปี
และร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

รายวิชา	คะแนนเฉลี่ย			ผลต่าง ระหว่างปีการศึกษา	
	ปีการศึกษา ๒๕๖๖	ปีการศึกษา ๒๕๖๗	ปีการศึกษา ๒๕๖๘		
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๗ - ๒๕๖๖	๒๕๖๘ - ๒๕๖๗
ภาษาไทย	๕๘.๔๑	๕๓.๘๙	๖๓.๙๒	-๔.๕๒	+๑๐.๐๓
คณิตศาสตร์	๒๖.๐๖	๒๘.๓๑	๒๒.๔๖	๒.๒๕	-๕.๘๕
วิทยาศาสตร์	๓๘.๔๑	๔๒.๕๐	๔๑.๓๙	๔.๑๐	-๑.๑๑
ภาษาอังกฤษ	๒๙.๘๓	๓๑.๙๔	๓๒.๖๔	๒.๑๑	-๐.๗๐

นักเรียนมีผลสอบ NT ปี ๒๕๖๘ ร้อยละ ๖๔.๗๕ สูงกว่าปีที่ผ่านมาและ
นักเรียนมีผลสอบ O-net ปี ๒๕๖๘ ค่าเฉลี่ยร้อยละ สูงกว่าระดับประเทศ

นักเรียนมีผลสอบ O-net ปี ๒๕๖๘ ค่าเฉลี่ยร้อยละ สูงกว่าระดับประเทศ

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านแม่จิได้รับการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. ๒๕๖๙-๒๕๗๓) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)